Dosar nr. 2-10675/24 (2-24088917-12-2-09082024-1)

HOTĂRÂRE
în numele Legii

22 iunie 2026 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău
Instanța compusă din:
Președintele ședinței Balan Gheorghe
Grefier Boclincă Cornelia
Cu participarea:
Reprezentantului reclamantei Cristina Gîsca, avocatului Ghenadie Pavliuc
În absența:
Reclamantei Cristina Gîsca
Pârâtului Corneliu Lungu

examinând în ședință publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Cristinei Gîsca împotriva lui Corneliu Lungu privind repararea prejudiciului material și moral,

a constatat:

La **08 august 2024** Cristina Gîsca s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva împotriva lui Corneliu Lungu privind repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii Cristina Gîsca a indicat că, fiind domiciliată în Franța, a luat decizia de a reveni cu traiul în Republica Moldova, fiind necesar ca bunurile personale să le transmită în țară, din care considerente a hotărât ca bunurile, și anume hainele, să le transmită prin intermediul mijlocului de transport de model „*****”, cu n. î. *****, remorca *****, autocar cu ruta internațională Cehia – Moldova, șoferul căruia era Corneliu Lungu.

A mai indicat Cristina Gîsca că, a avut o înțelegere cu Corneliu Lungu, conform căreia, pentru ca bunurile să fie transportate în siguranță în Republica Moldova, i-a achitat ultimului 135 Euro și 1500 lei și i-a transmis coletele 324-329, în care se aflau bunurile sale personale, și anume rochii pentru dame - 52 buc., sacouri pentru dame - 5 buc., pantaloni pentru dame - 8 perechi, scurte de piele - 7 buc., paltoane - 2 buc., scurte din material textil - 3 buc., cojocel - 1 buc., pulovere - 9 buc., cămăși - 3 buc., bluze 10 buc., maiou - 1 buc., încălțăminte în asortiment WHAT FOR - 19 perechi (șlapi - 2 per., sandale - 11 per., crose - 2 per., pantofi - 3

per.), încălțăminte Pantages - 2 per. (crose), încălțăminte PLDM - 2 per. (pantofi), încălțăminte PUMA - 1 per. (1 per./ambele pe același picior), încălțăminte ONE - l per. (crose), încălțăminte Armany Excenge - 1 per. (crose), încălțăminte Clarks - 2 per. (pantofi - 1 per. și cizme scurte - 1 per.), șlapi în asortiment - 4 per., papuci de cameră - 5 per., încălțăminte accesorie – 1 per. (pantofi), încălțăminte KiskKers – 1 per. (pantofi), încălțăminte Marypaz – 1 per. (sandale), încălțăminte Armani – 2 per. (mocasini), portmonee Cerutti – 2 buc., portmonee Lancel – 3 buc., în sumă totală de 124300 lei.

De asemenea, indică Cristina Gîsca că, la 28 septembrie 2021, aproximativ la ora 10^{30}, la pista de control „autoturisme intrare în țară" la postul vamal Costești s-a prezentat pentru efectuarea controlului vamal mijlocul de transport de model „*****", cu n. î. *****, remorca *****, autocar cu ruta internațională Cehia – Moldova, șoferul căruia era Corneliu Lungu, care nu a indicat în declarațiile vamale mărfurile/bunurile în valoarea estimată de Biroul Vamal Nord în suma mărfii nedeclarate de 124300 lei, unde cuantumul drepturilor de import neachitate constituie 45875,36 lei, fapt constatat în baza raportului SRTN, nr. r-5200 din 08.10.2021, ultimul încălcând prevederile art. 4, 5 a Legii nr. 1569-XV din 20.12.2002.

Subliniază Cristina Gîsca că, prin procesul-verbal cu privire la contravenție, nr. 1319 din 08 august 2022 în privința lui Corneliu Lungu în baza art. 287 alin.(10) Cod contravențional și decizia de sancționare emisă de către Șeful Biroului Vamal Nord, Mazanca Nicolae, a fost recunoscut vinovat Corneliu Lungu de săvârșirea contravenției prevăzute de art. 287 alin.(10) Cod contravențional, fiindu-i aplicată sancțiunea sub formă de amendă în mărime de 500 u.c., ce constituie 25000 lei, iar corpurile delicte/mărfurilor în sumă de 124300 lei, conform raportului SRTN nr.r-5200 din 08.10.2021, în conformitate cu art. 439^{7} Cod contravențional, au fost supuse confiscării speciale.

Menționează Cristina Gîsca că, Corneliu Lungu și-a recunoscut vina în comiterea contravenției prevăzută de art. 287 alin.(10) Cod contravențional, a fost de acord cu sancțiunea stabilită și a achitat amenda stabilită.

Accentuează Cristina Gîsca că, în scopul soluționării litigiului pe cale amiabilă, a expediat în adresa lui Corneliu Lungu o Cerere prealabila, prin care i-a solicitat restituirea prejudiciului material și moral, însă ultimul n-a reacționat.

Solicită Cristina Gîsca:

1) încasarea de la Corneliu Lungu în beneficiul ei a prejudiciului material în mărime de 124300,00 lei, care reprezintă costul bunurilor confiscate;

2) încasarea de la Corneliu Lungu în beneficiul ei a sumei în mărime de 1500,00 lei și 135,00 Euro, care reprezintă costul serviciilor pentru transportarea bunurilor;

3) încasarea de la Corneliu Lungu în beneficiul ei a prejudiciului moral în mările de 100000,00 lei;

4) încasarea de la Corneliu Lungu în beneficiul ei a cheltuielilor de judecată legate de achitarea taxei de timbru în mărime de 200 lei, pentru expedierea corespondenței prin intermediul ÎS „Poșta Moldovei" în mărime de 18,60 lei, pentru obținerea extrasului din Registrul de stat al populației de la IP Agenția Servicii Publice în mărime de 250,00 lei și de asistență juridică în mărime de 10000 lei.

În ședință judiciară reprezentantul reclamantei Cristina Gîsca, avocatul Ghenadie Pavliuc a susținut acțiunea integral, precum și a solicitat admiterea ei ca întemeiată pe motivele invocate.

În ședința judiciară martora Cozlova Svetlana a declarat că reclamanta Cristina Gîsca este fiica sa și în legătură cu cele întâmplate, care constituie esența prezentului litigiu, ultima s-a îmbolnăvit *****.

A menționat că, fiica sa, Cristina Gîsca, care locuia în Franța, intenționa să se întoarcă cu traiul în Republica Moldova în septembrie 2021, respectiv, a fost telefonată de către dânsa, i-a comunicat intențiile ei, și anume faptul că urma să trimită acasă bunurile personale, totodată, i-a comunicat că nu-i ajungeau bani să achite transportul, din care considerente i-a transmis primei bani prin intermediul șoferului de rută – suma de 250 euro si lei moldovenești.

A specificat că, fiica sa, Cristina Gîsca și-a pus lucrurile personale în 5 genți și le-a dus șoferului mijlocului de transport de model „*****", cu n. î. *****, remorca *****, Corneliu Lungu, achitându-i pentru transportarea lucrurilor spre mun. Chișinău suma de 135 Euro și 1500 lei, iar ultimul a atribuit numărul 324-329 pe gențile fiicei sale și a indicat cui aparțin, dânsa urmând să le ridice.

A menționat că, Corneliu Lungu, fiind în drum spre Republica Moldova și aflându-se la vama Costești-Stânca, a telefonat-o și a informat-o că nu a declarat lucrurile personale din gențile fiicei sale, Cristina Gîsca, din care considerente au fost confiscate, iar în privința lui a fost întocmit proces-verbal cu privire la contravenție, fiind sancționat cu amendă.

A accentuat că, înainte de a transmite gențile, Corneliu Lungu a întrebat-o pe fiica sa, Cristina Gîsca ce deține în genți, la ce ultima i-a zis că are lucruri personale, haine și încălțăminte, ultimul fiind responsabil de transmiterea în siguranță a genților.

A subliniat că, Corneliu Lungu a recunoscut faptul că a fost vina lui că nu a declarat bunurile.

A menționat că, lucrurile personale ale fiicei sale, Cristina Gîsca au fost evaluate de către Serviciul Vamal și suma indicată o solicită spre încasare.

A mai menționat că, fiica sa, Cristina Gîsca a apreciat prejudiciul moral în mărime de 100000,00 lei din motiv că s-a îmbolnăvit, în prezent nu poate activa și suportă tratament, neavând careva surse de existență.

De asemenea, a menționat că Corneliu Lungu, prin intermediul reprezentantei sale, avocatei Ouș Ludmila, a contestat procesul-verbal și decizia de sancționare a Biroului Vamal Nord din 08 august 2022, iar prin Hotărârea Judecătoriei Bălți a fost respinsă contestația ultimului ca inadmisibilă.

Fiind legal citat despre data, locul și timpul examinării cauzei (cu aviz de recepție, f.d.-27) pârâtul Corneliu Lungu, fără careva motive întemeiate (n-a adus la cunoștința instanței motivele), în ședință judiciară nu s-a prezentat, instanța dispunând examinarea cauzei în absența acestuia.

Studiind materialele cauzei, ascultând explicațiile, argumentele și considerentele reprezentantului reclamantei, precum și declarațiile martorei, instanța de judecată ajunge la concluzia că **acțiunea este parțial întemeiată** din considerentele ce succed.

Astfel, potrivit **art. 118 alin.(1) Cod de procedură civilă** prevede că, *„fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu prevede altfel”*, iar **alin.(3) același articol** prevede că, *„circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept materiala şi procedural ce urmează a fi aplicate”*.

Conform **art. 121 Cod de procedură civilă**, *„instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului”,* iar conform **art. 122 același Cod**, *„circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor”*.

În același context, **art. 130 alin.(1) Cod de procedură civilă** stipulează că, *„instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege”*.

Potrivit **art. 9 alin.(2) lit. a) Cod civil**, *„drepturile şi obligaţiile civile apar din contracte şi din alte acte juridice”*, iar potrivit **art. 10 alin.(1) același Cod**, *„persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă până la proba contrară”*.

În conformitate cu **art. 14 alin.(1) Cod de procedură civilă**, *„la judecarea cauzelor civile în primă instanţă, actele judiciare se emit în formă de hotărâre, încheiere şi ordonanţă”*.

Potrivit **art. 239 Cod de procedură civilă**, *„hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată”*, iar potrivit **art. 240 alin. (1) același Cod**, *„la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii”*.

Conform **art. 776 Codul civil**, *„obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii”*, iar conform **art. 1998 alin.(1) același Cod**, *„cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune”*.

Art. 2022 alin.(1) Cod civil stipulează că, *„se consideră că persoana a cauzat prejudiciul dacă el constituie consecința faptei acelei persoane ori consecința izvorului de pericol pentru care acea persoană răspunde conform legii”*.

Potrivit **art. 2025 alin.(1) Cod civil**, *„repararea prejudiciului se face în natură, prin restabilirea situației anterioare (transmiterea unui bun de același gen și de aceeași calitate, repararea bunului deteriorat etc.), iar dacă aceasta nu este cu putință ori dacă persoana vătămată nu este interesată de repararea în natură, prin plata echivalentului bănesc (despăgubire), stabilit prin acordul părților sau, în lipsa unui asemenea acord, prin hotărâre judecătorească”*.

În conformitate cu prevederile **art. 2036 alin. (1) Cod civil**, *„În cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri”*, iar **alin.(2) același articol** prevede că, *„prejudiciul moral se repară indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial”*.

În același context, potrivit **art. 2037 alin.(1) Cod civil**, *„mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate”*, iar **alin. (2) același articol** prevede că *„caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luând în*

considerare circumstanţele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităţilor de viaţă familială şi socială, precum şi statutul social al persoanei vătămate”. Conform **alin.(3) articolul precitat**, *„la determinarea despăgubirii, instanţa de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obişnuit în împrejurări similare şi, pe de altă parte, ia în cont particularităţile cazului”*.

Din normele legale citate rezultă că temeiul răspunderii delictuale este componenţa delictului civil. Componenţa delictului civil constituie o totalitate de elemente esențiale formulate de legiuitor ca necesare şi suficiente pentru angajarea răspunderii delictuale.

Componenţa delictului civil include următoarele elemente (condiţii): prejudiciul, fapta ilicită, raportul cauzal dintre faptă şi prejudiciu şi vinovăţia. Acestea sunt condiţiile generale necesare pentru antrenarea răspunderii delictuale.

Lipsa unei condiţii, conform regulii generale, exclude răspunderea delictuală. Nu poate exista răspundere delictuală dacă nu s-a produs un prejudiciu.

Prejudiciul constituie consecinţele negative cu caracter patrimonial sau nepatrimonial (moral) ale faptei ilicite, apărute ca urmare a lezării drepturilor subiective.

Pentru antrenarea răspunderii delictuale este necesar ca între fapta ilicită şi prejudiciu să existe un raport cauzal. Raportul cauzal este şi condiția în funcție de care se determină mărimea despăgubirii. Se repară numai prejudiciul care este consecința directă a faptei ilicite. Pentru angajarea răspunderii delictuale este necesară, potrivit regulii generale, vinovăția autorului faptei ilicite.

Sub noțiunea de prejudiciu moral trebuie de înțeles suferințele fizice și psihice, cauzate prin acțiune sau inacțiune, care atentează la valorile nemateriale ce-i aparțin de la naștere cetățeanului sau prin puterea legii (viața, sănătatea, onoarea, demnitatea, reputația profesională, inviolabilitatea personală, secretul familial sau personal, dreptul la muncă și protecția muncii etc.), care încalcă drepturile personale nepatrimoniale (dreptul la nume, viață, familie, inviolabilitate personală, libera circulație, dreptul de autor și alte drepturi nepatrimoniale în conformitate cu legea cu privire la drepturile de autor și drepturile conexe etc.) și/sau drepturile patrimoniale ale persoanei.

Analizând probele administrate în cauză, coroborate cu normele legale incidente, instanța constată că sunt întrunite condițiile răspunderii delictuale în privința pârâtului Corneliu Lungu.

În speță s-a constatat că, la data și circumstanțele indicate, în temeiul procesului-verbal cu privire la contravenție, nr. 1319/2022 din 08 august 2022, pârâtul Corneliu Lungu a fost tras la răspundere contravențională în conformitate cu **art. 287 alin.(10) Cod contravențional**, *„introducerea pe sau scoaterea de pe teritoriul Republicii Moldova a mărfurilor, obiectelor şi altor valori, prin locuri*

stabilite pentru control vamal, prin tăinuire de controlul vamal, prin ascundere în locuri special pregătite sau adaptate în acest scop, ori cu folosirea frauduloasă a documentelor sau a mijloacelor de identificare vamală, ori prin nedeclararea sau declararea neautentică în documentele vamale sau în alte documente de trecere a frontierei, dacă aceste acțiuni nu constituie infracțiune, dacă valoarea mărfurilor, obiectelor și altor valori", fiindu-i stabilită o sancțiune contravențională sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale în sumă de 25000,00 lei, iar corpurile delicte/mărfurile în sumă de 124300,00 lei, au fost ridicate și supuse confiscării speciale, fapt ce confirmă caracterul ilicit al acțiunilor acestuia (f.d.-8-verso).

Reieșind din materialul probator administrat, instanța de judecată constată că în acțiunile pârâtului Corneliu Lungu sunt întrunite toate condițiile generale ale răspunderii delictuale prevăzute de legislația civilă, respectiv, existența prejudiciului, fapta ilicită *(nedeclararea mărfurilor la trecerea frontierei de stat)*, raportul de cauzalitate dintre faptă și prejudiciu *(cuantumul prejudiciului material cauzat reclamantei Cristina Gîsca în mărime de 124300,00 lei, stabilit prin actele vamale)*, precum și vinovăția autorului, ceea ce atrage răspunderea civilă delictuală a acestuia.

În opinia instanței de judecată, deși răspunderea contravențională este distinctă de cea civilă, prin prisma art. 45 alin.(1) Cod contravenţional, persoana al cărei drept sau interes legitim a fost lezat prin contravenţie îl poate apăra prin acţiune civilă, ceea ce reclamanta Cristina Gîsca a și făcut prin înaintarea acțiunii.

Astfel, constatarea oficială a săvârșirii faptei ilicite prin procesul-verbal cu privire la contravenție, precum și sancționarea acestei fapte, constituie o probă relevantă a comportamentului ilegal al pârâtului Corneliu Lungu în prezenta cauză civilă, din care considerente pretenția privind repararea prejudiciul material este întemeiată și urmează a fi admisă integral.

Cu referire la repararea prejudiciului moral, instanța de judecată ține să menționeze că, prejudiciul moral este unul real și cert, fiind inerent fapte ilegale, iar existența acestuia nu este condiționată de producerea unui prejudiciu patrimonial, potrivit prevederilor art. 2036 alin.(2) Cod civil.

Cu privire la raportul de cauzalitate dintre fapta ilicită și prejudiciu, instanța reține că, între fapta ilicită săvârșită de pârâtul Corneliu Lungu și prejudiciul moral suferit de reclamanta Cristina Gîsca există un raport de cauzalitate direct și nemijlocit. Suferințele psihice ale ultimei reprezintă consecința imediată a faptei ilicite comise de către primul, fapt confirmat și prin Certificatul medical, eliberat de către Centrul Medical ReviMed, potrivit căruia reclamantei Cristina Gîsca i-a fost stabilită diagnoza, *****.

Instanța constată că prejudiciul invocat nu ar fi survenit în lipsa comportamentului ilicit al pârâtului Corneliu Lungu, iar consecințele negative

suportate de către reclamanta Cristina Gîsca se înscriu în sfera efectelor normale și previzibile ale unei asemenea fapte, ceea ce întrunește cerințele art. 2022 alin.(1) Cod civil privind cauzarea prejudiciului.

Aplicarea sancțiunii contravenționale pentru faptele săvârșite confirmă existența vinovăției pârâtului Corneliu Lungu, aceasta fiind o condiție esențială pentru angajarea răspunderii delictuale, în conformitate cu art. 1998 alin.(1) Cod civil.

Unul dintre criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care presupune că despăgubirea trebuie să reprezinte o justă și integrală despăgubire. În temeiul Convenției Europene pentru Apararea Drepturilor Omului si a Libertaților Fundamentale acest criteriu se traduce prin necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit.

Tot odată, cuantumul despăgubirilor trebuie astfel stabilit, încât acesta sa aibă efect compensatoriu si nu trebuie sa constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor si nici venituri nejustificative pentru victimele daunelor.

Referitor la cuantumul prejudiciului moral solicitat, instanța apreciază că suma de 100000,00 lei, revendicată de către reclamanta Cristina Gîscă este exagerată în raport cu natura și gravitatea faptei comise de către pârâtul Corneliu Lungu, durata suferințelor fizice și psihice, precum și cu consecințele produse asupra vieții personale și sociale ale primei.

Or, în conformitate cu prevederile art. 2037 Cod civil, instanța ține cont de principiile echității, proporționalității și practicii judiciare în cauze similare.

Evaluarea prejudiciului moral nu presupune determinarea costului suferinţelor fizice şi psihice, care prin sine sunt inestimabile, însă aprecierea multilaterală a tuturor consecințelor negative ale prejudiciului şi implicaţiilor acestora pe toate planurile vieţii sociale ale persoanei.

La determinarea compensaţiei pentru prejudiciul moral, trebuie să se ţină cont de importanţa valorii morale lezate.

Cuantumul compensaţiei acordate depinde şi de durata menținerii consecințelor vătămării.

În vederea stabilirii mărimii prejudiciului moral în mod obligatoriu urmează a fi luate în considerare atât aprecierea subiectivă a gravităţii cauzării suferinţelor fizice şi psihice părţii vătămate, cât şi obiectivă, ce confirmă faptul vizat, şi anume:

- importanţa vitală a drepturilor nepatrimoniale personale şi a valorilor (viaţă, sănătate, libertate, inviolabilitatea și demnitatea persoanei ş.a.);
- gradul de suportare de către partea vătămată a suferinţelor fizice şi psihice;
- felul de vinovăţie (intenţia) persoanei, care a cauzat prejudiciul.

Instanța de judecata menționeaza că, prin prejudiciu moral se înțelege totalitatea suferințelor psihice si/sau fizice, cauzate prin acțiuni sau inacțiuni ce

atenteaza la valorile nepatrimoniale ale persoanei, iar modalitațile de exprimare a prejudiciului moral constituie efectele concrete (consecințele) pe care dauna le produce asupra acesteia.

Respectiv, fiecare persoană, care pretinde că a suferit, este în drept să-și estimeze prejudiciul adus, dar numai instanța de judecată este împuternicită de lege să aprecieze cuantumul prejudiciului moral, conducându-se de noțiunea reparării rezonabile, de circumstanțele cazului concret, de personalitatea părților.

Cuantumul compensației depinde si de durata menținerii consecințelor vătămării.

Instanța de judecată, la stabilirea cuantumului prejudiciului moral, fără a îndreptăți comportamentul persoanei vinovate, i-a în considerație circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul.

De altfel, legea materială indică că mărimea prejudiciului moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul si gravitatea suferințelor psihice cauzate persoanei, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, precum si de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate.

Instanța de judecată mai reține că unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă că indemnizația trebuie sa prezinte o justă si integrală despăgubire.

S-a stabilit că reclamanta Cristina Gîsca a suferit un prejudiciu moral cauzat în urma acțiunilor ilegale ale pârâtului Corneliu Lungu, prejudiciu pentru care instanța de judecată consideră necesar a-i acorda o despăgubire mai mică decât cea solicitată, care ar fi o sumă echitabilă și ar acoperi suferințele morale la care a fost supusă.

Mai mult, instanța de judecata menționează că încasarea unei sume mai mari ar constitui o modalitate de îmbogățire fără justă cauză, or, potrivit practicii Curții Europene a Drepturilor Omului în hotărârea din 13 iulie 1995, cauza Tolstoy Miloslovsky vs Regatul Unit, despăgubirile morale trebuie să prezinte un raport rezonabil de proporționalitate cu atingerea adusă reputației, având în vedere, totodată, gradul de lezare a valorilor sociale ocrotite, intensitatea și gravitatea atingerii aduse acestora.

În contextul analizat, instanța de judecată consideră necesar de a încasa de la pârâtul Corneliu Lungu în beneficiul reclamantei Cristina Gîsca suma de 50000,00 de lei cu titlu de prejudiciu moral, de unde reiese că **acțiunea trebuie admisă parțial**.

Potrivit **art. 82 Cod de procedură civilă**, *„**cheltuielile de judecată** se compun din taxa de stat, taxa de timbru și cheltuielile de judecare a cauzei”*, iar potrivi **art. 90 lit. d) același Cod**, *„din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte*

cheltuielile de transport şi de cazare suportate de părţi şi de alţi participanţi la proces în legătură cu prezentarea lor în instanţă”.

Art. 83 alin.(1) Cod de procedură civilă prevede că, *„**taxa de stat** este o sumă de bani care se percepe, în temeiul legii, de către instanța judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar”*, iar **alin.(2) același articol** prevede că, *„în acțiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcție de caracterul și valoarea acțiunii, iar în acțiunile nepatrimoniale și în alte cazuri prevăzute de lege, în proporții fixe, conform Legii taxei de stat nr. 213/2023”*.

Art. 84 alin.(1) Cod de procedură civilă stipulează că, *„**taxa de timbru** este o sumă de bani care se percepe, o singură dată, pentru intentarea unui proces judiciar civil sau de contencios administrativ atât în primă instanţă, cât şi în căile de atac, în temeiul legii”*, iar **alin.(2) același articol** stipulează că, *„taxa de timbru se achită în contul instanțelor de judecată și se gestionează în conformitate cu art. 43 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014”*.

Alin.(3) articolul precitat stipulează că, *„cuantumul taxei de timbru este determinat în mărime fixă conform Legii taxei de stat nr. 213/2023”*.

Din conținutul **art. 2 alin.(4) Legea taxei de stat, nr. 213 din 31 iulie 2023** reiese că, *„**taxa de timbru** constituie **200 lei**”*.

Potrivit **pct.1.1.4. al anexei nr. 2 la Legea taxei de stat, nr. 213 din 31 iulie 2023,** *„se scutesc de taxa de stat în instanţele de judecată reclamanţii în acţiunile privind repararea prejudiciului material şi/sau moral cauzat prin infracţiune şi/sau contravenţie”*.

În conformitate cu prevederile **art. 94 alin.(1) Cod de procedură civilă**, *„instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească părţii care a avut câştig de cauză toate cheltuielile de judecată”*, iar în conformitate cu **art. 98 alin.(1) același Cod**, *„cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pârât proporţional părţii admise din acţiune dacă pârâtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată. În acest caz, taxa de timbru se încasează în contul instanţei judecătoreşti de la pârât, dacă pârâtul nu este scutit de plata acesteia”*.

Art. 90 lit. i), l) Cod de procedură civilă stabilește că, *„din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte cheltuielile de asistenţă juridică; alte cheltuieli necesare, suportate de instanţă şi de participanţii la process”*.

Potrivit **art. 96 alin.(1) Cod de procedură civilă**, *„instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile”*, iar reieșind din prevederile **alin.(1[1]) același Cod,**

„cheltuielile menţionate la alin. (1) se compensează părţii care a avut câştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat”.

Potrivit **art. 63 alin.(1) Legea cu privire la avocatură**, **nr. 1260 din 19 iulie 2002**, *„munca avocatului este remunerată din contul onorariilor primite de la persoanele fizice şi juridice”,* iar potrivit **alin.(2) același articol,** *„mărimea onorariului se stabileşte prin acordul părților și nu poate fi schimbată de autoritățile publice sau de instanța de judecată”.*

Potrivit **alin.(4) articolul precitat**, *„cheltuielile suportate de client în legătură cu acordarea de către avocat a asistenței juridice la apărarea drepturilor și intereselor lui legitime în cauzele penale, civile și administrative urmează a fi compensate integral și proporțional cerințelor admise (respinse) de partea adversă”.*

La adresarea în judecată, în temeiul prevederilor legale analizate supra, reclamanta Cristina Gîsca a fost scutită de la achitarea taxei de stat, din care considerente urmează a fi încasată de la pârâtul Corneliu Lungu în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 5778,97 lei.

În temeiul prevederilor legale analizate supra, la înaintarea prezentei cereri de chemare în judecată reclamanta Cristina Gîsca a achitat taxa de timbru în mărime de 200,00 lei (f.d.-1), a suportat cheltuieli de judecată ce ține de expedierea corespondenței prin intermediul ÎS „Poșta Moldovei” în mărime de 18,60 lei (f.d.-6), pentru obținerea extrasului din Registrul de stat al populației de la IP Agenția Servicii Publice în mărime de 250,00 lei (f.d.-11-12).

Din aceste considerente, este necesar a încasa de la Corneliu Lungu în beneficiul Cristinei Gîsca cheltuielile de legate de achitarea taxei de timbru în mărime de 200,00 lei, pentru expedierea corespondenței prin intermediul ÎS „Poșta Moldovei” în mărime de 18,60 lei și pentru obținerea extrasului din Registrul de stat al populației de la IP Agenția Servicii Publice în mărime de 250,00 lei.

Tot odată, în legătură cu prezentul proces, reclamanta Cristina Gîsca, în temeiul ordinului de plată, nr. 474171 din 17 iulie 2024 (f.d.-31), conform contractului, nr. 22 din 17 iulie 2024 (f.d.-28), confirmat prin mandatul, seria MA, nr. 1824339 din 17 iulie 2024 (f.d.-28), pentru serviciile de asistență juridică din partea avocatului Ghenadie Pavliuc a achitat suma de 10000,00 lei.

Reieșind din volumul activităților ultimei în calitate de avocat în prezenta cauză (reprezentant a reclamantei Cristina Gîsca), instanța de judecată ajunge la concluzia că cheltuielile de asistență juridică au fost reale, necesare și rezonabile.

Din considerentele enunțate supra, este necesar a încasa de la Corneliu Lungu în beneficiul Cristinei Gîsca și cheltuielile de judecată legate de asistența juridică în mărime de 10000,00 lei.

În baza celor expuse, conducându-se de **art. art. 236, 238-241 Cod de procedură civilă**, instanța de judecată,-

a hotărât:

A admite parțial cererea de chemare în judecată a Cristinei Gîsca împotriva lui Corneliu Lungu privind repararea prejudiciului material și moral.

A încasa de la Corneliu Lungu în beneficiul Cristinei Gîsca integral prejudiciul material cauzat în mărime de 124300,00 lei, care reprezintă costul bunurilor confiscate, 1500,00 lei și 135,00 euro, care reprezintă costul serviciilor pentru transportarea bunurilor, parțial prejudiciul moral cauzat în mărime de 50000,00 lei, precum și cheltuielile de judecată legate de achitarea taxei de timbru în mărime de 200,00 lei, pentru expedierea corespondenței prin intermediul ÎS „Poșta Moldovei" în mărime de 18,60 lei, pentru obținerea extrasului din Registrul de stat al populației de la IP Agenția Servicii Publice în mărime de 250,00 lei și de asistență juridică în mărime de 10000 lei, în total 186268,60 (una sută optzeci și șase mii două sute șaizeci și opt) lei și 135,00 (una sută treizeci și cinci) euro, în lei moldovenești conform cursului BNM la momentul executării hotărârii, în rest a respinge ca neîntemeiate pretențiile înaintate de către Cristina Gîsca împotriva lui Corneliu Lungu.

A încasa de la Corneliu Lungu în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 5778,97 (cinci mii șapte sute șaptezeci și opt) lei.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chișinău.

Președintele ședinței,
judecător **Balan Gheorghe**